

Rozwijamy obywatelstwo cyfrowe i kompetencje medialne w Europie Środkowo-Wschodniej dzięki programowi

Asy Internetu

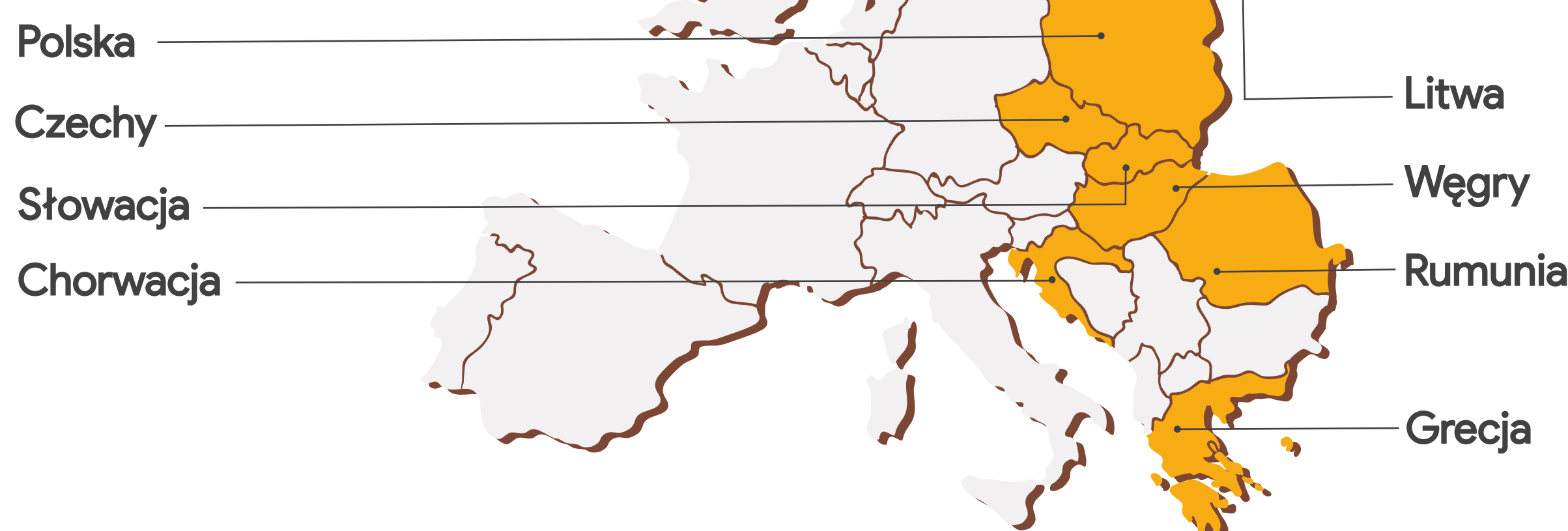

Fundacja
Szkoła z Klasą

500.000

nauczycieli i uczniów przeszkolonych w ciągu 12 miesięcy w całej Europie Środkowo-Wschodniej. Główna grupa docelowa: dzieci (w wieku 6-14 lat), ich nauczyciele i rodzice.

Zaangażowane kraje

Edukacja przedszkolna (Polska, Grecja, Chorwacja, Słowacja, Czechy, Rumunia)

CHARAKTERYSTYKA

Dzieci, które jeszcze nie potrafią czytać i pisać, ale często korzystają z internetu – pod nadzorem rodziców i bez niego (ponad 70% rodziców 2-latków używa mediów do uspokajania dzieci). Dzieciom tym brakuje podstawowych kompetencji emocjonalnych i poznawczych, które pozwoliłyby im rozumieć i analizować treści, z którymi się stykają.

ROZWIĄZANIE

Choć początkowo nie była to nasza główna grupa docelowa, pracujemy z najmłodszymi dziećmi (3-6 lat) wykorzystując materiały graficzne, gry offline i proste aktywności ukierunkowane na umiejętności komunikacyjne, lepsze rozumienie emocji i budowanie empatii. Pomagamy im zrozumieć różne komunikaty i interpretować to, co widzą i słyszą. Wierzymy, że **nawyki nabyte we wczesnym okresie życia tworzą fundament przyszłej odporności na dezinformację**.

Społeczność romska (Rumunia, Słowacja, Polska, Węgry)

CHARAKTERYSTYKA

Największa w Europie mniejszość etniczna licząca 10 mln osób, z czego ok. 1,85 mln żyje w Rumunii (8,32% ludności Rumunii). Romowie są grupą doświadczającą uprzedzeń i wykluczenia społecznego, które utrudniają ich integrację i wsparcie edukacyjne. Z powodu ograniczonych umiejętności językowych i niskiego kapitału społeczno-ekonomicznego często uznają oni za prawdziwe wszelkie treści, które napotykają w internecie. Skierowana do nich oferta edukacyjna, zwłaszcza obejmująca umiejętności korzystania z mediów, jest ograniczona, a rodziny romskie nieraz zniechęcają dzieci do korzystania z niej. **Dzieci romskie częściej niż inne doświadczają rasizmu, nękania w sieci, są odbiorcami fake newsów.**

ROZWIĄZANIE

Wychodzimy bezpośrednio do szkół, oferując warsztaty i pokazując możliwości wykorzystania technologii bez dodatkowego pośrednika. Ta grupa wymaga znacznie intensywniejszego wsparcia, które zaczyna się od wykształcenia umiejętności krytycznego myślenia i praktykowania jej. Uczniowie wykonują podstawowe ćwiczenia, ucząc się, co jest prawdziwe i wiarygodne. Proponujemy też twórcze zajęcia, podczas których dzieci mają szansę zrobić coś samodzielnie, dzięki czemu wzmacniają poczucie własnej wartości (dzieci uczą się np. montować materiały wideo, rozumieją jak działa kadrowanie i jak można manipulować treścią).

Dzieci z rodzin o niskim kapitale społecznym i kulturowym (wszystkie kraje)

CHARAKTERYSTYKA

Często **brakuje im umiejętności komunikacyjnych, rozwiniętego kodu językowego, umiejętności krytycznej analizy treści** (zwłaszcza mediów społecznościowych) oraz zdolności do rozumienia złożonych procesów i problemów. Towarzyszy temu nieraz niskie poczucie własnej wartości. Dzieci takie zwykle widzą świat w czarno-białych barwach, szukając tym samym jasnych i konkretnych odpowiedzi.

ROZWIĄZANIE

Skupiamy się na ośrodkach edukacji nieformalnej, które zapewniają dzieciom z rodzin o niskim kapitale społeczno-ekonomicznym bezpieczne środowisko i stają się dla nich miejscem samoidentyfikacji oraz pozytywnego zaangażowania. Nasze działania pomagają lepiej rozumieć własne emocje, a także pokazują, jak stan emocjonalny w danym momencie może kształtować podatność na dezinformację. **Poprzez projekty społeczne wzmacniamy poczucie własnej wartości i sprawstwa.** Dzięki zaangażowaniu dzieci stają się autorami zmian.

Osoby z doświadczeniem uchodźstwa z Bliskiego Wschodu (Grecja)

CHARAKTERYSTYKA

Według danych UNHCR z czerwca 2022 roku Grecja przyjęła 147 420 osób z doświadczeniem uchodźstwa, z czego 44 500 dzieci. Pochodzą oni przede wszystkim (nie uwzględniając Ukrainy) z Syrii, Afganistanu, Bangladeszu, Palestyny, Somalii i Pakistanu. Wiele rodzin przeszło przez trudne doświadczenia, mieszka w obozach dla uchodźców i mierzy się z barierą językową. Grupa ta różni się od osób z doświadczeniem uchodźstwa z Ukrainy ze względu na zróżnicowane kraje pochodzenia i różnice kulturowe. **Wyzwaniem jest także znacznie wyższy od średniej społecznej wskaźnik nierówności i wykluczenia cyfrowego** oraz ograniczone możliwości, które skutkują rosnącą frustracją. Wszystko to sprawia, że jest to grupa szczególnie podatna na dezinformację.

ROZWIĄZANIE

Przygotowane materiały przetłumaczyliśmy na **różne języki i dopasowaliśmy je do odmiennych kontekstów kulturowych**. Przeszkoliliśmy także trenerów, którzy prowadzą zajęcia w językach ojczystych swoich uczniów. Celem jest zwiększenie wiedzy społeczności imigrantów na temat cyberbezpieczeństwa, unikania zagrożeń w sieci i wyszukiwania w niej pozytywnych treści.

Nasze zasady

- ✓ Program adaptujemy elastycznie do lokalnych potrzeb
- ✓ Korzystamy z tych samych materiałów, jednak nasze modele szkoleniowe różnią się od siebie
- ✓ Pracujemy z całym ekosystemem edukacyjnym (szkoła-rodzice-społeczność lokalna)
- ✓ Kształtujemy postawy i wartości, nie skupiamy się jedynie na przekazywaniu wiedzy
- ✓ Kładziemy nacisk na wspieranie osób narażonych na wykluczenie edukacyjne (różne rozwiązania w zależności od kraju)
- ✓ Wzmacniamy umiejętność radzenia sobie z dezinformacją, zamiast skupiać się na zagrożeniach

Osoby z doświadczeniem migracji i uchodźstwa z Ukrainy (Polska, Grecja, Rumunia, Litwa)

CHARAKTERYSTYKA

Od lutego 2022 r. ponad 7,6 mln Ukraińców opuściło swój kraj, z czego 1,4 mln pozostało w Polsce (w tym 600 tys. dzieci). Wiele z nich uczęszcza do polskich i europejskich szkół, ale ponad 50% nadal bierze udział w zajęciach online, nie mając kontaktu z rówieśnikami. Ten stan rzeczy w połączeniu z **doświadczeniem traumy, barierą językową i samotnością spowodowaną odseparowaniem od kolegów i koleżanek przekłada się na większą podatność na zagrożenia w sieci.**

ROZWIĄZANIE

Wspieramy dzieci materiałami i szkoleniami prowadzonymi przez psychologów, wyczulonych na traumatyczne doświadczenia niektórych dzieci i świadomych, że negatywne emocje mogą sprawić, że staniemy się bardziej podatni na dezinformację i zagrożenia w sieci. **Zapewniamy identyczne materiały do indywidualnej pracy w języku ukraińskim i języku kraju goszczącego,** łatwe do zastosowania w warunkach wielokulturowych i wielojęzycznych. Skupiamy się również na budowaniu zaufania między osobami z innych krajów, a społecznością lokalną, dzięki czemu uczniowie mogą poznawać narrację charakterystyczną dla różnych baniek informacyjnych i poddawać ją refleksji.

Dzieci mieszkające na odległych wyspach (Chorwacja)

CHARAKTERYSTYKA

Na niektórych z nich działa zaledwie jedna szkoła, a jakość łącza internetowego pozostawia wiele do życzenia. Uczniowie muszą o określonej godzinie złapać autobus szkolny, by wrócić do domu. Nie mogą w związku z tym zostać w szkole po lekcjach, co ogranicza ich zaangażowanie w zajęcia dodatkowe i nawiązywanie więzi z rówieśnikami. Do codziennych wyzwań dochodzi brak swobodnego dostępu do internetu.

ROZWIĄZANIE

Współpracujemy z całą społecznością szkolną: rodzicami, nauczycielami i uczniami. Zapewniamy materiały drukowane i prowadzimy zajęcia, które nie wymagają dostępu do internetu, ale kształtują zrozumienie mechanizmów dezinformacji. Zajęcia takie opierają się na grupowych dyskusjach oraz dzieleniu się osobistymi doświadczeniami. Można je organizować w szkole, ale również powtarzać w domu (z udziałem rodziców).